Woensdag 9 September 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3697

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm. Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

En nu was Frankfurt aan de beurt.

Noordamerikanen vestigen bases op Galapagos-eilanden.

Transportschip „Wakefield" door brand geteisterd.

Meer dan 1600 opvarenden gered.

V.S. slaan protest van Vichy af.

DE RAF BOVEN WEST DUITSLAND.

Een luchtvloot van zware Britse bommenwerpers bevond zich gedurende de nacht en ook in het verloop van de dag boven West Duitsland en sloeg op verschillende plaatsen toe. De plaatsen waar gebombardeerd werd, werden niet direct bekend gemaakt. Bij hun terugkomst vlogen de bommenwerpers boven de Zuid-Oostkust van Engeland.

Later werd bekend gemaakt, dat vooral het Rijnland werd aangevallen en wel in het biezonder Frankfurt. Bij het verlaten van deze stad woedden overal hevig branden (Londen, (AP) 9.9).

De Duitse radio maakte bekend, dat Britse bommenwerpers gedurende de nacht een tweede aanval gedurende 3 achtereenvolgende nachten op West Duitsland deden. In een stad werd in het bewoonde stadsgedeelte materiële schade aangericht. 3 Aanvallende vliegtuigen werden neergeschoten. Duitse bommenwerpers vielen onderttussen de Midlands en Oost Engeland aan (Berlijn, (AP) 9.9).

LE HAVRE AANGEVALLEN.

Een gezaghebbende verklaring deelde mede, dat Boston-bommenwerpers, die werden geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen, de dokken te Le Havre en te Cherbourg aanvielen gedurende twee onderscheiden aanvallen. Twee escorterende gevechtsvliegtuigen worden vermist, doch de verklaring maakte geen melding van enig verlies bij de Boston-bommenwerpers. Een vliegtuig van het Kustcommando schoot een Duits vliegtuig neer in zee ter hoogte van de Zuidwestelijke kust (Londen, (AP) 8.9).

VAN DE AANVAL OP ROUAAN.

Het Franse Informatiebureau deelde mede, dat 140 Fransen gedood werden en 420 gewond in de aanval van Zaterdag door Noordamerikaanse Vliegende Forten op Rouaan in de bezette zone. Dit is veel meer dan de tevoren bekend gemaakte cijfers.

De nieuwe opgave werd 5 uren vóór de mededeling van het Informatiebureau gepubliceerd door „Paris Soir". Pierre Laval protesteerde gisteren energiek tegen de aanval in een onderhoud met Pickney Tuck, den Noordamerikaansen Zaakgelastigde (Vichy, (AP) 8.9).

IN DE RICHTING VAN HET VASTELAND.

Grote strijdkrachten van Raf-bommenwerpers werden hedenavond gehoord, terwijl zij door de sterrenhemel in de richting van Noord Frankrijk vlogen (Zuidkust van Engeland, (AP) 8.9).

EEN ONTPLOFFING TE TOULON.

De radio van Parijs zeide, dat een hevige ontploffing Maandag plaatsvond aan het spoorwegstation te Toulon. Het verkeer werd enige tijd lamgelegd (Londen, (AP) 8.9).

PINKNEY TUCK BIJ LAVAL.

Gisteren heeft Pierre Laval den Noordamerikaansen Chargé d'Affaires, Pinkney Tuck, bij zich geroepen en hem medegedeeld, dat bij de laatste bombardementen van Le Havre en Rouaan een aantal personen gedood en gewond werd. Omdat verschillende Noordamerikaanse vliegers aan deze aanval hebben medegedaan verlangde Laval te protesteren bij de Noordamerikaanse Regering.

Pinkney Tuck antwoordde ogenblikkelijk, dat deze vliegstrijdkrachten militaire fabrieken bombardeerden, die voor Duitsland werkten en dat natuurlijk de Noordamerikanen niet wensen, dat het Franse volk iets meer lijdt dan vermeden kan worden.

De Fransen hebben reeds onder de Duitse bezetting offers gebracht van onmetelijke waarde. Maar, zo vervolgde Pinkney Tuck, Laval moest zich er echter van verzekerd houden, dat de militaire fabrieken, die op enigerlei wijze voor Duitsland werken en andere Duitse militaire eigendommen in Frankrijk in de toekomst bij iedere gelegenheid zullen gebombardeerd worden (Washington, (AP) 9.9).

GEVECHTEN IN HET KANAAL.

De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat lichte Britse kustvaartuigen 2 Duitse convooien aanvielen nabij de Franse kust in de vroege morgen. Vele voltreffers werden gedurende de kortstondige acties geplaatst. 2 Britse motor-kanonneerboten werden licht beschadigd (Londen, (AP) 8.9).

DE ANTI-JOODSE CAMPAGNE IN FRANKRIJK.

De nieuwsdienst van de Strijdende Fransen deelde mede, dat Generaal De Saint Vicent, militair gouverneur van Lyon, door Laval is ontslagen omdat hij weigerde de opdracht van Vichy te gehoorzamen om zijn troepen ter beschikking te stellen van de autoriteiten om te helpen in de massa-arresties van Joden in de bezette zone. Hieraan werd toegevoegd, dat opstootjes en vele arrestaties na botsingen met de politie de laatste tien dagen voorvielen te Lyon.

Verder zouden rapporten het hoofdkwartier van de Strijdende Fransen bereiken uit alle delen van Frankrijk waarin wordt aangetoond, dat de publieke mening ernstig is verstoord door de anti-Joodse campagne."

De nieuwsdienst voegde hieraan toe, dat vele Katholieke leiders in onbezet Frankrijk den kinderen van Joden een schuilplaats bieden en de orders tarten om hen over te leveren. Dit zou een openlijke splitsing teweeg hebben gebracht tussen de Vichy-Regering en de Priesters. Men zegt, dat Pierre Laval opdracht heeft gegeven tot de arrestatie van enkele Priesters nadat Cardinaal Gerlier, Aartsbisschop van Lyon, weigerde om den Katholieken op te dragen de Joodse kinderen af te geven, wier ouders zijn gedeporteerd of zich in concentratiekampen bevinden.

Gemeld wordt, dat in bezet Frankrijk bisschoppelijke brieven van vele preekstoelen worden voorgelezen, waarin er bij de Katholieken op wordt aangedrongen om de Joden te helpen (Londen, (AP) 8.9)

DUITSE PROPAGANDA VALT ZWEDEN AAN.

De Duitse propaganda deed een scherpe aanval op het neutrale Zweden en in een uitzending van Transocean uit Berlijn zeide: „Kringen van het Duitse Ministerie van Buitenlandse Zaken zeggen, dat Zweden de eer heeft op het ogenblik de actieve Centrale te zijn van de Komintern in Europa." De Komintern is de internationale organisatie van de communistische partij met hoofdkwartier in Moskou. Transocean zeide, dat de critieke woorden van heden van het Departement van Buitenlandse Zaken volgden op een scherpe aanval door dezelfde bron enkele dagen geleden.

Deze zou — wat beschreven werd als — anti-Duitse verklaringen in de Zweedse dagbladen betreffen. Op het ogenblik is Zweden het enige land, waar een communistische partij bestaat en een communistisch nieuwsblad wordt gepubliceerd zonder beperking en zonder te worden tegengesproken (New York, (AP) 8.9)

BIJ EEN TREINONGELUK IN JAPAN.

Kilsoo Haan, de vertegenwoordiger te Washington van de Chinees-Koreaanse Volksraad, zeide berichten te hebben ontvangen van Koreaanse patriottische organisaties, dat Kapitein Fritz Wiedemann, vroeger Duits Consul Generaal te San Francisco, en de Japanse Minister van Marine, Admiraal Sjimada, ernstig verbrand zijn bij een trein-ontsporing nabij Tokio op 3 Juli jl. Hij zeide te zijn ingelicht door leden van de patriottische terroristische organisatie Eurldan, dat 26 personen gedood werden en 92 gewond bij de ontsporing. Verder zou Ken Inukai, de oudste zoon van den vroegeren Japansen Premier Inuk, gearresteerd zijn op beschuldiging gelden te hebben verstrekt aan de Euridan om de trein te doen ontsporen. Haan zeide, dat Inuki ook beschuldigd werd van brandstichting op 2 Japanse vrachtschepen en zou hebben geholpen bij een moordaanslag enkele maanden geleden op Premier Tojo en Koki Hirota, den tweeden leider van de Zwarte Draak, een geheime Japanse vereniging (Washington, (AP) 8.9).

MEDEDELINGEN VAN CORDELL HULL.

Cordell Hull deelde op een persconferentie mede, dat de Verenigde Staten bases hebben gevestigd op de Galapagos-eilanden met toestemming der Regering van Ecuador.

Hull, die antwoord op verschillende vragen gaf, zeide, dat de vestiging van bases in de Galapagos voornamelijk een quaestie is welke het Departement van Marine aangaat, doch dat dergelijke stappen niet zouden worden genomen zonder een vriendschappelijke overeenkomst met Ecuador.

Hull zeide, dat het State Department geen bevestiging heeft gekregen van de Noordamerikaanse Ambassade te Vichy van het bericht omtrent een Frans protest tegen het Noordamerikaanse luchtbombardement van de steden in bezet Frankrijk.

Hull zeide, dat het State Department geen tastbare bewijzen had omtrent de berichten, dat Duitsland druk op Vichy oefent om vergunning te krijgen voor het stationeren van troepen en vliegtuigen te Dakar. Hij zeide geen inlichtingen te hebben van de berichten, dat Japan eisen aan Rusland heeft gesteld, welke de Sovjets van de hand hebben gewezen (Washington, (AP) 8.9).

AANVAL VAN NOORDAMERIKAANSE BOMMENWERPERS.

Het Hoofdkwartier van de Noordamerikaanse strijdkrachten in het Midden-Oosten maakte bekend: „Op 7 September vielen zware bommenwerpers van het Noordamerikaanse leger, die samenwerken met zware bommenwerpers van de Royal Airforce, de vijandelijke scheepvaart in de Middellandse Zee aan. Gemeld wordt, dat een voltreffer werd geplaatst op een koopvaardijschip en „bijna treffers" op een tanker. De operatie vond bij daglicht plaats (Caïro, (AP) 8.9).

AANVAL OP SUDA BAAI.

Het Hoofdkwartier van de Noordamerikaanse strijdkrachten in het Midden Oosten maakte bekend: „Op 7 September viel een zware bombardementsgroep, die samenwerkte met de Royal Airforce, objecten aan in het gebied van Suda Baai (Creta).

De aanval veroorzaakte grote ontploffingen en verschillende branden tussen de steigers. Een schip werd in brand gezien langs een van de steigers. Het vliegveld nabij Suda Baai werd hevig gebombardeerd. Branden, welke ontstonden, konden op een afstand van ongeveer 100 kilometer worden gezien (Caïro (AP) 8.9).

DE STRIJD IN CHINA.

Een zegsman van het Chinese leger deelde mede, dat de Japanse troepen in de provincie Kwantung zich hebben teruggetrokken tot Funkai, 25 kilometer ten Noorden van de belangrijke kuststad Canton. Hij zeide, dat de Japanners tegelijk hun rechter- en linkervleugels in die buurt hebben teruggetrokken. De Chinese troepen heroverden Tsungfa op 80 kilometer ten Noord Oosten van Canton 10 dagen geleden. Lupao op 40 kilometer ten Noord Westen van de stad werd de vorige week genomen.

In de provincie Tsjekiang gaan de Japanners voort met het versterken van hun troepen, die Kinhwa verdedigen, ongeveer 80 kilometer ten Oosten van de belangrijke luchtbasis te Tsjuhsien, welke de Chinezen heroverden.

Het Centrale Chinese nieuwsagentschap meldde, dat de Geallieerde gevechtsvliegtuigen de Japanse vliegtuigen uitdaagden, die Maandagmorgen poogden de stad Hengyang in de provincie Hunan aan te vallen. Tengevolge daarvan ontstond een fel luchtgevecht. De resultaten van de strijd werden niet verstrekt, doch verklaard werd, dat Hengyang en andere steden drie uren lang in alarmtoestand verkeerden, aanvangende om 6 uur 's morgens, terwijl 27 Japanse vliegtuigen de provincie bezochten (Tsjungking, (AP) 8.9).

JOE LOUIS TEGEN BILLY CONN.

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog maakte bekend, dat Joe Louis en Billy Conn elkaar zullen ontmoeten in een wedstrijd om het wereldkampioenschap zwaargewicht boksen op Maandag 12 October. De wedstrijd zal plaats hebben in het Yankee stadion en zal waarschijnlijk om 15 uur aanvangen. Alle opbrengsten zullen ten goede komen van het legernoodfonds. Mike Jacobs is benoemd tot promotor en een Comité onder leiding van Gratland Rice is benoemd om de regelingen te treffen (Washington, (AP) 8.9).

Het nieuws van vandaag.

De redevoering, die Churchill gisteren heeft gehouden, staat nog in het brandpunt der belangstelling en heden publiceren wij een gedeelte waarvan gisteren niet veel melding werd gemaakt. Hieruit blijkt, dat de Geallieerde legers in het Midden Oosten eventueel de Russen in de Caucasus te hulp zullen komen. Die mogelijkheid werd tenminste door den Premier genoemd. Tevens bevat de rede een gehele beschrijving van de slag, welke kort geleden in Egypte gevoerd werd en waarbij Rommel flinke klappen schijnt gekregen te hebben. Heden zegt het communiqué van Caïro slechts, dat patrouille-activiteiten langs het gehele front plaats hebben en de luchtmacht ook erg actief is.

De strijd in Rusland is niet veel veranderd. Bij Stalingrad wordt nog hard gevochten. De verovering van Novorossisk door de Duitsers is nog niet bevestigd, hoewel de Russische vloot niet meer het gebruik van de basis schijnt te hebben en zich thans moet verlaten op Batoem. Bij de rivier de Terek is er ook een gevecht gaande. Wie daar eigenlijk wint, is niet geheel duidelijk. De Russen spreken van het wegvagen der Duitsers en de Duitsers van het vernietigen der Russen.

De Sovjets zullen hier echter hard vechten om te voorkomen, dat de nazies de Caucasus-keten passeren en de Socialistische Sovjet Republiek Georgië binnendringen. Daar bevindt zich de stad Gori, waar Jozef Vissarionovitsj Djugasjvili geboren werd, thans genaamd Jozef Stalin.

In de nacht moest Frankfurt eraan geloven toen voor de tweede maal binnen drie dagen Britse bommenwerpers boven het Westen van Duitsland verschenen. Het was de 35e maal, dat de Royal Airforce sloeg naar Frankfurt, een belangrijke handelsstad en haven aan de Rijn. Ook is Frankfurt een spoorwegcentrum. De stad ligt meer dan 650 kilometer van de bases der Britse bommenwerpers; een afstand die ongeveer overeenkomt met die tussen Willemstad en Barranquilla.

De Noordamerikaanse Marine maakte hedenmorgen bekend, dat het transportschip „Wakefield", vroeger het lijnschip „Manhattan", op zee door een brand geteisterd werd. De meer dan 1600 opvarenden en de leden der bemanning zijn echter van het schip verwijderd zonder verlies van levens. Het beschadigde schip werd naar een haven aan de Atlantische Oceaan gesleept.

Meest optimistische overzicht van Churchill.

Belangrijke U. S. A. - missie bezocht Engeland.

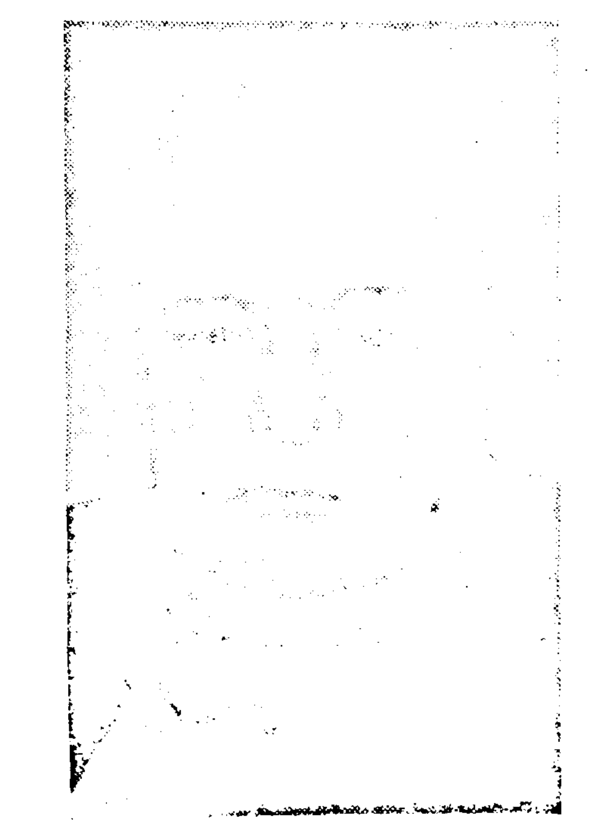
ROMMEL LIEP IN DE BRITSE VAL.

Britse Premier stelt mogelijke steun aan Russische Caucasus-leger in uitzicht.

Hier volgen nog enkele biezonderheden uit de rede, welke Premier Winston Spencer Churchill Dinsdag voor het Britse Lagerhuis heeft gehouden:

Churchill zeide: „In Juli zond President Roosevelt een uiterst belangrijke missie naar dit land. Geen bekendmaking werd toen gedaan, doch de missie bestond uit Generaal Marshall, Admiraal King en den Heer Hopkins, den persoonlijken vertegenwoordiger van den President. De Noordamerikaanse missie confereerde niet alleen met de Britse Stafhoofden, doch ook met de leden van het oorlogscabinet.

De besprekingen duurden tien zeer belangrijke dagen, gedurende welke men het gehele veld van de oorlog besprak. Elk belangrijk probleem werd daarin afgewogen. Beslissingen van belang werden getroffen, die het gehele toekomstige beleid van de operatie, niet alleen in Europa, doch over de gehele wereld zullen raken. Deze beslissingen waren in overeenstemming met de wensen van President Roosevelt en erlangden zijn uiteindelijke goedkeuring.



Er was dus tegen eind Juli een volledige overeenkomst omtrent de oorlogspolitiek en de oorlogsplannen bereikt tussen Groot Britannië en de Verenigde Staten. Deze overeenkomst dekt het gehele oorlogsterrein overal ter wereld en handelt ook over de noodzakelijke productie- en administratieve maatregelen, welke nodig zijn om de gemeenschappelijke politiek en strategie, waartoe overeengekomen werd, te bekrachtigen.

Gewapend met deze overeenkomst tussen Groot Britannië en de Verenigde Staten en versterkt door de goede wil, welke het Huis getoond had — vooral op dat donkere en angstige ogenblik — trok ik voordeel uit het reces om het leger in het Midden Oosten en Premier Joseph Stalin in Moskou te bezoeken. Deze reizen waren noodzakelijk in het algemeen belang. Ik geloof, dat de resultaten, welke bereikt zijn — hoewel thans geheim — als zij bekend worden elke moeilijkheid of alle kosten, die daarmede gepaard gingen, zullen rechtvaardigen.

Ik reisde steeds in een Liberatorbommenwerper en zo was het mogelijk Caïro binnen ongewoon korte tijd te bereiken. Ik had enige reden om te veronderstellen, dat de toestand van het woestijnleger en de troepen in Egypte niet geheel bevredigend was. Het 8e leger of de Westelijke woestijn of het woestijnleger, gelijk ik het graag noem, had meer dan 80,000 man verloren.

Het was ongeveer 650 kilometer teruggedreven sedert Mei met ontzaggelijke verliezen in ammunitie, voorraden en voertuigen.

Generaal Rommels verrassend snelle opmars was slechts mogelijk geweest, omdat hij onze door hem veroverde voorraden en voertuigen had gebruikt. De samenstelling van het leger was zeer ontredderd. Divisieformaties waren grotendeels opgebroken en het aantal gevechtstroepen of andere geïmproviseerde formaties werden tot stukken en brokken gedurende de gevechten. Toch was er, gelijk ik mijzelf ervan kon overtuigen, een algemene overtuiging bij de officieren en manschappen van elke rang, dat zij de Duitsers konden slaan, man tegen man en stuk voor stuk.

De geest van de troepen was bewonderenswaardig, doch het was duidelijk, dat drastische veranderingen vereist waren in het Hoofdcommando en dat het leger een nieuwe kracht moest krijgen onder nieuwe leiders. Ik werd in deze beslissingen gesterkt door het advies van het Hoofd van de Imperiale Staf, die mij vergezelde, alsmede door het oordeel van Veldmaarschalk Smuts, die van Kaapstad naar Caïro vloog om mij te ontmoeten en natuurlijk ook om de Zuidafrikaanse divisies te zien, die hij in de linie gezonden had.

Na vele en moeilijke naspeuringen legde ik daarom voorstellen aan het oorlogscabinet voor om het Hoofdcommando te veranderen en te hervormen. In deze voorstellen volgde Generaal Alexander, vers van een schitterende campagne in Birma — de grootste vuurproef voor elken man —, Generaal Auchinleck op. Generaal Gott, die ten zeerste vertrouwd werd door de troepen, zou het 8e leger aanvoeren.

Het cabinet endosseerde deze getelegrafeerde voorstellen, toen Generaal Gott gedood werd door den vijand. Ik voelde dit erg, omdat ik hem pas de vorige dag ontmoet had. Generaal Montgomery voert thans het bevel over het 8e leger. Hij is een van onze meest begaafde soldaten en wij hadden hem erg nodig voor zekere doeleinden hier in het moederland.

De onvermijdelijke slag in de Westelijke woestijn liet echter geen andere keuze over dan op hem een beroep te doen. Ik ben tevreden met de combinatie van Generaal Alexander als Opperbevelhebber en Generaal Montgomery onder hem als Commandant van het 8e leger en met Generaal McCreery, een officier, die er volkomen van op de hoogte is hoe men met tanks moet omgaan, als Algemeen Stafhoofd. Deze combinatie is een ploeg, die goed past bij onze benodigdheden en de mooiste, welke ons thans ter beschikking staat.

Van Generaal Auchinleck wil ik slechts zeggen, dat hij een officier is van grote onderscheiding en karakter, van zeldzame verhevenheid. Hij is thans op eigen verzoek met verlof en het is mijn hoop, dat zijn diensten later in de oorlog ter beschikking zullen zijn.

Niettegenstaande de zware verliezen, die ik genoemd heb, is het leger van de Westelijke woestijn thans in feite en naar verhouding sterker dan ooit. In feite zijn de versterkingen, die dit leger hebben bereikt, zó groot dat grotendeels een nieuw leger werd gevormd, terwijl de gevechten in voortgang waren.

Sinds Maart vroeg ik aan President Roosevelt om mij schepen te lenen teneinde nog 40,000 of 50,000 man naar het Midden-Oosten te vervoeren, zodat wij ets zouden kunnen hebben om op te rekenen zodat wij strijdkrachten zouden hebben die wij in verscheidene tonelen konden plaatsen, waar

zich het gevaar zou ontwikkelen. De President stemde toe. Hij stelde een aantal Amerikaanse schepen te onzer beschikking en op het critieke ogenblik hadden wij grote, goed uitgeruste strijdkrachten rond de Kaap gebracht, die naar Egypte konden worden gezonden. Het is hieraan, dat de verbetering van onze zaken of het behoud van onze zaken in dat gebied grotendeels kan worden toegeschreven.

Behalve deze grote stroom van manschappen om de verliezen te vervangen, zijn voorraden van tanks, anti-tankkanonnen, luchtafweerkanonnen en allerlei voertuigen van dit land en de Verenigde Staten naar het Midden-Oosten gevloeid en zijn wij thans in Egypte goed en krachtig uitgerust en een vastberaden leger verspert thans de verdere opmars van den indringer.

Ik voel, dat ik in staat ben het Huis ervan te verzekeren, dat het mag vertrouwen op ons vermogen om met succes de verdediging van Egypte vol te houden, niet voor enkele dagen of weken, doch voor verschillende maanden, die voor de boeg liggen. Ik zeg voor maanden, doch ik zou meer kunnen zeggen. Ik ben in dit opzicht gesterkt door de resultaten van de hevige gevechten der vorige week. Door de beteugeling en de lage opgaven, welke in de communiqué's van het Midden-Oosten zijn toegepast worden de omvang en de hevigheid van deze operaties niet door het Huis beseft.

Generaal Rommel is erg gehinderd door het zinken van zovele zijner voorraadschepen door onze duikboten evenals door Britse en Noordamerikaanse luchtaanvallen. Deze zijn weer hernieuwd van Malta en ook van Egypte uit. Onder het ongerief tengevolge van de druk — naar wij vermoeden — kwam hij op Maandag van de vorige week rond onze Zuidelijke flank in een groot offensief, met het gehele Afrika Korps, waaronder de 90ste lichte divisie, 2 pantserdivisies en een groot deel van het 20ste Italiaanse gemotoriseerde corps. Wij waren niet in staat onze linkerhand te laten op de Qattara-inzinking, welke op dit punt in Oostelijke richting wegzakt en er was genoeg ruimte voor Rommel om zulk een wentelende beweging uit te voeren.

Het woestijnleger is onder zijn nieuw commando in de diepte georganiseerd en versterkt door elke brigade, tank en kanon, welke van de Delta naar voren kon worden gezonden. Ik had het geluk de troepen te bezoeken op dezelfde grond waar deze slag plaatsvond en ik moet zeggen, dat het zeer aardig van Generaal Rommel was om ons aan te vallen precies waar alle voorbereidingen waren getroffen om hem hartelijk te ontvangen. Het scheen onzen Commandanten niet toe, dat Generaal Rommel zou durven het woestijnleger te passeren met zijn formidabele gepantserde stootkracht en naar Caïro voort te rukken en hierin hadden zij gelijk.

Opdat het woestijnleger zijn grootste vrijheid zou hebben om te manoeuvreren werd het nieuwe leger langs de Nijl en de Delta tot leven geroepen, waar de toestanden geheel anders zijn, dan die welke bestaan in de woestijn. Rommel scheen echter niet genegen het risico te lopen rond het leger te gaan en het te passeren en hij poogde inplaats daarvan de tactieken toe te passen welke hij gebruikte te Gazala. Hij werd niet alleen tegemoet getreden door de Britse pantsertroepen, doch de Britse artillerie werd ook gebruikt op een schaal, welke tot nu toe zijn gelijke niet heeft gehad.

Wij hadden vele honderden 25-ponders — en even goede veldkanon als welke andere ook ter wereld — evenals vele 6-ponders en uiterst snelle antitankkanonnen in de strijd. Wij hadden een goede meerderheid in pantserstrijdkrachten, hoewel niet evenveel in tanks met de zwaarste kanonnen en hadden wederom het ontegenzeggelijke meesterschap in de lucht.

Alzo werd de aanval van het asleger, dat versterkt was tot 12 divisies en ook door zeer krachtige artillerie — met naar ik meen enige meerderheid in middelzware kanonnen en een machtige pantser-strijdmacht — eerst plotseling tot stilstand gebracht en dan langzaam en gestadig met hevige verliezen in tanks en alle soorten voertuigen teruggedreven.

Wij kunnen alzo zeggen, dat de gevechten van de vorige week zeker niet onbevredigend zijn, vooral als wij die vergelijken met onze positie van twee en een halve maand geleden. Wat betreft de toekomst ik kan slechts zeggen, dat het woestijnleger elke gelegenheid zal verwelkomen, die door de gevechten wordt geboden.

Ik heb nooit een leger gezien, dat de overwinning meer verdiend heeft en ik wacht met gerust vertrouwen af hoe het lot zich verder zal ontplooien.

Behalve de veranderingen in het Hoofdcommando heb ik de beslissing bereikt, dat het Commando van het Midden Oosten in zichzelf te omvangrijk is en Generaal Auchinleck onnodig is verzwaard door de noodzaak om de problemen te overwegen van Perzië en Irak, ongeveer 900 tot 1000 kilometer ver, op dezelfde tijd, dat hij Rommel in het oog moest houden binnen 80 kilometer van Alexandrië.

Ik heb daarom vergunning gekregen van mijn collega's om Perzië en Irak los te maken van het Commando in het Midden Oosten en een nieuw commando te vormen rond het 10e leger, dat in Basrah en Bagdad zijn bases heeft.

Dit werd aan Sir Henry Maitland Wilson gegeven, die van zijn commando over het 9e leger in Syrië en Palestina reeds gelegenheid had om zich volkomen van de situatie op de hoogte te stellen. Het 10e leger is snel versterkt en zou met grote luchtversterkingen tenslotte steun kunnen geven aan de Russische linkerflank en in elk geval het grondgebied van Perzië kunnen verdedigen."

[Verder besprak Churchill zijn bezoek aan Moskou en zijn indruk van Stalin, waarvan wij gisteren reeds het belangrijkste hebben weergegeven. — Red.]

Arthur Greenwood, die de eerste spreker was in het oorlogsdebat na het overzicht van Churchill, verklaarde, dat het Britse volk gevoelt, dat het land nog niet genoeg voor Rusland heeft gedaan. Hij zeide, dat het volk hoopt, dat de reis van den Premier naar Moskou „heeft geleid tot een nauwere samenwerking in de oorlog." Het Huis ging uiteen zonder dat enige belangrijke critiek op de rede van Churchill werd gehoord (Londen, (AP) 8.9).

CURACAO.

MINISTER FURSTNER KOMT.

Luitenant-Admiraal Johannes Theodorus Fürstner, minister van Defensie, zal binnenkort een reis ondernemen ter inspectie van de verdedigingswerken op de Westindische eilanden.

ADORATIEFEEST.

Morgen wordt op plechtige wijze het Adoratiefeest gevierd in de parochie van de H. Anna door de Eucharistische damesvereniging.

Om 7 uur is er een plechtige H. Mis verder de gehele dag aanbidding.

DA COSTA GOMEZ VEROORDEELD.

Hedenmorgen werd de Heer Castelaar da Costa Gomez door het Gerecht in Eerste Aanleg veroordeeld tot 3 maanden hechtenis met de ontzegging om gedurende de tijd van 10 jaren een motorrijtuig te besturen. Zo men weet werd de Heer Da Costa Gomez beschuldigd van dood door schuld, aangezien hij onder de invloed van alcoholhoudende drank gereden zou hebben, tengevolge waarvan twee Amerikaanse soldaten om het leven kwamen.

De Rechtbank achtte uit de verklaringen van de getuigen zowel bewezen, dat de beklaagde ten tijde van het ongeval onder invloed van alcoholhoudende drank verkeerde als dat hij niet een te grote vaart heeft gereden. Tevens hechtte de Rechtbank grote waarde aan de verklaring van den getuige Botterweg, volgens welke een plotselinge zwenking van de auto tengevolge van een ruk of duw aan het stuur uit de sporen op de weg zou moeten zijn gebleken.

Da Costa Gomez heeft 14 dagen tijd om in hoger beroep te gaan.

VONNIS IN DE ZAAK BAARDSE.

Hedenmorgen werd door het Gerecht in Eerste Aanleg uitspraak gedaan in de zaak van Mevrouw Baardse, die op de weg van Saliña tijdens luchtalarm een busje had aangereden, tengevolge waarvan het kindje van den chauffeur kwam te overlijden. De Rechtbank achtte schuld aanwezig en veroordeelde de beklaagde tot een geldboete van Fls. 500.— subsidiar 5 maanden hechtenis met de ontzegging gedurende de tijd van 5 jaren een motorrijtuig te besturen.

De beklaagde heeft 14 dagen tijd om in hoger beroep te gaan.

HET RODE KRUIS.

Transport Colonne.

Vrijdag 11 September as. om 19.30 uur, deelnemers aan de wandelmars, verzamelen in de Centrale Post voor oefenmars.

HET BOEK VAN HISS.

De inschrijving van het boek „Netherlands America" door Philip Hanson Hiss bij Liberty wordt 15 September gesloten.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Voor de Hoekmeters is er op Zondag 13 September 1942 geweerschieten en revolverschieten oj Hato. Aanvang der oefening 9 uur. Uniform verplicht. Revolver medebrengen.

WERELDNIEUWS

EEN WARE PRIESTERNOOD IN SPANJE.

Naarmate het werk van de godsdienstige en morele opbouw van Spanje vordert, laat zich het tekort aan priesters steeds meer voelen. Heel bijzonder geldt dit van het aartsdiocees Toledo, dat het meest te lijden heeft gehad van de Rode Terreur en de burgeroorlog. Het telt momenteel 318 priesters, waarvan er 225 jonger zijn dan 60 jaar. Velen van hen zijn door het lijden, dat ze hebben moeten doorstaan, in hun gezondheid geknakt. Deze toestand, ontstaan door het groot aantal priesters, dat vermoord werd, sluit veel zorgen in voor de toekomst. Er zullen 10 tot 14 jaren nodig zijn om de jongens, die nu in groot aantal naar de seminaries gaan, op te leiden tot het Priesterschap. Op het ogenblik is de nood zo groot, dat één priester verschillende parochies moet bedienen. De lichtzijde van deze toestand is de reactie van de doorgestane ellende op de katholieke leken, die in een krachtig georganiseerde Katholieke Actie en energieke katholieke jeugdverenigingen er op uit zijn de priesters zoveel mogelijk van dienst.

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— **Vaticaanstad:** Tijdens een Japans bombardement van een Nederlands schip verloren 19 Duitse katholieke missionarissen van de Congregatie van het Goddelijk woord het leven. Het waren 15 Priesters en 4 Broeders, die werkzaam waren op het eiland Soenda. De Duitse missionarissen werden door de Regering van Nederlands Oost Indië overgebracht om geïnterneerd te worden in Brits Indië. Tijdens de overbrenging werd het schip aangevallen.

—**Marseille:** Zijne Hoogwaardige Excellentie Pierre Philippe Giraudeau, titulair-Bisschop van Daphnusia en de vroegere Apostolisch Vicarius van Tibet en veteraan van de Frans-Pruisische oorlog, stierf op 92-jarige leeftijd te Tatsienlu.

In 1878 vertrok deze missionaris uit Frankrijk om er nimmer weer te keren. In 1897 was bij te Tatsienlu Bisschop gewijd.

Wij ontvingen.

Hou en Trouw, September 1942. De gebruikelijke leuke jeugdverhalen; een artikel over het grote feest van Zondag over een week: 20 September, het eerste eeuwfeest van ons Apostolisch Vicariaat Curaçao; pastoors- en zustersjubilea. Een interessant artikel over de oorsprong van de Romeinse cijfers (centrum op blz. 258 is een drukfoutje voor centum = 100). Wellicht ten gevolge van de drukkerij zijn er enkele kleine onjuistheden ingeslopen. De L = 50 komt—zo menen wij— niet van de Griekse letter chi, maar van de psi. De Griekse letter x heet geen ksi, maar chi. De V, niet voor Victorie, maar voor 5, heeft Baas Hou niet behandeld.

En ook dat zal voor de oudere zers van dit jeugdblad wel interessant zijn.

De tweede brief uit Suriname doet zien, dat dit blad op zijn wijze ook wederzijdse toenadering der vrije Nederlandse gebiedsdelen nastreeft.

Deze aflevering is des lezens waard.

Het Na-Oorlogse Probleem.

Tien voorwaarden zijn nodig om op een christelijk manier te leven.

Herderlijke Brief van de Bisschoppen van Engeland wijst op het gezin als fundamentele eenheid van de gemeenschap.

De Staat is er voor de menschen en niet omgekeerd.

De Bisschoppen van Engeland en Wales hebben een gezamenlijke Herderlijke Brief uitgegeven, die handelt over de Sociale Quaestie. Het doel van deze Brief is de Katholieken opmerkzaam te maken op de gevaren, die de gemeenschap bedreigen.

Wij moeten ons niet verbeelden, zo zeggen de Bisschoppen, dat wij alleen maar te doen hebben met een directe aanval op het Christelijke leven. Er is een veel verschrikkelijker gevaar, nl., dat wij komen te staan tegenover de valse leerstellingen van een nieuwe heidense orde, zonder dat wij ons verzetten, zonder dat wij een positief antwoord weten te geven, maar dat wij het aanvaarden met onverschilligheid en lijdzaamheid.

Er moet een opleving komen van de Christelijke geest van broederschap, die in de laatste tijden van wetenschappelijke voorspoed en vlug-rijk-worden bijkans geheel verdwenen is.

De Bisschoppen wijzen op de gevaren, die de Kerk in andere landen bedreigen en op het feit, **dat ook in het eigen land, in Engeland, invloeden aan het werk zijn om het Christelijke leven geheel te vernietigen.** De Bisschoppen dringen er bij de Katholieken op aan zich meer in te spannen om een nieuwe wereldorde te vestigen. Deze nieuwe wereldorde moet gegrondvest worden op de geestelijke gezondheid van ieder land afzonderlijk. Een zeker aantal beginselen, die fundamenteel zijn, is nodig, omdat bij verwaarlozing daarvan de volken ten gronde gaan.

Tot deze beginselen **behoren de rechten en plichten van het individu en van het huisgezin; de plichten van de ouders ten opzichte van hun kinderen en uiteindelijk de plicht van de Staat „om de rechten te beschermen van de individuen en van het huisgezin in het belang van het algemeen."**

De natuurwet is het fundament van de rechten zowel van het huisgezin als van de Staat.

De Staat heeft een zedelijk recht op de trouw van al zijn burgers, omdat hij is de belichaming van het gezag in een gemeenschap. Het algemeen welzijn wordt echter opgebouwd uit het welzijn van ieder afzonderlijke en van allen, die de Staat vormen. Vandaar **bestaat de Staat voor het welzijn der personen en bestaan de personen niet voor het welzijn van een of andere verbeelde, gescheiden eenheid, de Staat.**

De mensen hebben als menselijke personen rechten onafhankelijk van de Staat en de Staat heeft de **plicht** deze rechten te eerbiedigen.

Het zijn echter niet juist de afzonderlijke individuen, die de Staat samenstellen, maar veeleer de individuen, die alreeds leden zijn van een huisgezin. Daarom is het, dat de **Katholieke sociologie steeds geleerd heeft dat de fundamentele eenheid van de politieke gemeenschap niet is het individu, maar het huisgezin.**

Derhalve moet de Staat het huisgezin veilig stellen. De Staat is zedelijk verplicht niet alleen allerzorgvuldigst de onafhankelijke natuurlijke rechten van het huisgezin te eerbiedigen, maar ook deze rechten te handhaven tegen de aanvallen van sommige particularistische belangen, die deze rechten zouden kunnen bedreigen.

Vervolgens somt de Herderlijke Brief 10 voorwaarden op, die op zijn minst nodig zijn voor een Christelijke manier van leven:

1e. Een voldoend loon. De lonen moeten niet alleen voldoende zijn voor een leven in bescheiden welstand, maar ook om nog iets te kunnen sparen. Minder dan dat is onrechtvaardig.

2e. De betaling van dit loon moet de eerste verplichting zijn van ieder bedrijf.

3e. De hoofdfactoren, die het bedrag van iemands loon moeten bepalen, zijn: a) een overeengekomen werkstandaard; b) de betalingscapaciteit van het bedrijf; c) een overeengekomen gemiddeld familieloon, d.w.z. voor een familie bestaande uit vader, moeder en 3 of 4 kinderen.

4e. Wanneer een werkgever dit minimumloon niet kan betalen, dan moet het verschil geregeld worden. Dit kan gedaan worden of doordat een percentage van alle door het bedrijf betaalde lonen bij elkaar wordt gedaan en volgens de noden herverdeeld wordt of als dit niet mogelijk is doordat de Staat bijspringt.

Werkgevers en werknemers moeten beschouwd worden als deelgenoten en niet als rivalen; zij moeten zich verenigen om de beste werkproducten te krijgen, de eerlijkste verdeling van de winst en de meest harmonische samenwerking.

5e. Het moet niet nodig zijn, dat een vrouw uit werken ga om het familieloon op te voeren en zodoende tezamen een loon te verdienen, dat op zijn minst vereist wordt om te kunnen leven.

6e. De minste levensomstandigheden voor een huisgezin moeten zo zijn, dat niemand behoeft te slapen in de woonkamer; dat er bevredigende hygiënische voorzieningen zijn en dat er een badkamer is voor ieder huisgezin. Krotten moeten worden opgeruimd. Er is geen excuus meer voor krotten.

7e. Er moet een verbod komen van fabricage en verkoop van geboortebeperkingsmiddelen.

8e. Er moet een verbod komen op het drukken en verkopen van minderwaardige boeken en de uitgeversmaatschappijen moeten een commissie in het leven roepen, die dit regelt.

9e. Een godsdienstige opvoeding, volgens het verlangen van de ouders, moet voor alle schoolkinderen mogelijk zijn en op zulke voorwaarden, dat de algemene opvoeding van het kind op geen enkele wijze iets te lijden heeft, omdat de ouders een godsdienstige opvoeding eisen.

10e. De enorme ongelijkheid van de verdeling van de welstand in Engeland en de daaruit volgende beheersing der grote massa door een betrekkelijk klein aantal rijken is tegen de sociale rechtvaardigheid. Wij hebben in onze dagen de groei gezien van grote en machtige groepen, industriële en financiële, die elkander somtijds bestreden, somtijds ook samenwerkten, maar die altijd haar eigen belangen nastreefden ten koste van het algemeen welzijn.

Onder de zware druk des oorlogs is veel van dit kwaad opgeruimd door het gezag van de Staat. Zowel prijzen als winsten worden nu in het nationaal belang geregeld. De oorlog heeft inderdaad duidelijk aangetoond, dat er practisch geen moeilijkheid is bij het oplossen van de voornaamste problemen van de economie. Alles, dat nodig is, is eigenlijk slechts een voldoende dwingende reden, een gemeenschappelijk doel.

Maar is dat gemeenschappelijke doel slechts in de oorlog te vinden? Het nationale belang in zake winsten en prijzen verschilt toch niet in vredestijd van dat in oorlogstijd. Dezelfde middelen, dezelfde mensen en materialen zijn in vredestijd even bruikbaar als in oorlogstijd. Het is alleen het doel, dat verlangd wordt; de algemene inspanning des geestes en des wils, die ontbreekt.

In verband met het huwelijksleven, dat door echtscheiding en kinderbeperking bedreigd wordt, schrijven de Bisschoppen nog, dat de kinderen noch een persoonlijke luxe van hun ouders zijn noch het eigendom van de Staat. Zolang de practijk van geboortebeperking niet gestaakt wordt, zal niet alleen het geestelijk gehalte van de natie dalen, maar ook zal de bevolking van het land uitsterven.

Indien de economische last van de ouders de oorzaak is, dan ligt de fout bij het sociale systeem, dat zulk een last oplegt en dan behoort de Staat de oorzaken van deze last weg te nemen. Het familieleven wordt ondermijnd door de slechte woningtoestanden, door onvoldoende lonen, door de onmogelijkheid der ouders een groot huisgezin te onderhouden of doordat de ouders hun kinderen geen opvoeding kunnen geven overeenkomstig de gaven van het kind.

De Bisschoppelijke Brief eindigt aldus: De wetten van God zijn geen willekeurige bevelen, die slechts dienen om het leven moeilijk te maken; zij stemmen overeen met iets, dat God reeds in onze natuur geschapen heeft. God maakte den mens en Hij weet waarvoor de mens gemaakt is en Zijn wetten zijn een nauwkeurige regel hoe de mensen de ondergang kunnen vermijden en hoe zij het biezondere doel kunnen bereiken, waartoe zij geschapen zijn. Indien het mensdom doorga Gods wetten te verkrachten, dan kan het het lijden niet ontlopen. De enige weg om de sociale gezondheid weder te erlangen, is de terugkeer tot Gods geboden.

De politieke vrijheid, die wij in Engeland genieten, stelt ons in staat tezamen te arbeiden, opdat ieder mens en iedere familie vrij blijve van nood en onzeker levensbestaan.

Laten alle mensen van goede wil zich in deze kruistocht verenigen. Indien wij ons werk als Christelijke hervormers niet voortzetten na de krijg, dan zal de broederschap, die wij in het gezamenlijk lijden van de oorlog vonden, slechts een droom blijven. En dan zullen alle gedachten aan huiselijk geluk en aan vrede in eigen land en met andere landen ijdel zijn.

Er is slechts een blijvende grondslag voor zulk een broederschap en dat is volledige eerbied voor de waardigheid van iederen persoon. En er is slechts een doorslaande reden, waarom ieder mens en iedere familie moet geëerbiedigd worden, namelijk dat God onze Vader ieder van ons geschapen heeft.

BUITENLAND.

GEALLIEERDE TERUGTREKKING OP NIEUW GUINEA.

C. Yates McDaniel seint van MacArthurs Hoofdkwartier in Australië:

Na weken van schermutselingen tussen patrouilles in de wildernis hebben de Japanse strijdkrachten, die pogen op te rukken naar de Geallieerde basis Port Moresby op Nieuw Guinea uit het Noorden, eindelijk een Geallieerde terugtrekking veroorzaakt naar nieuwe defensie-posities in de Owen Stanley keten. Dit werd onthuld in een communiqué van Generaal MacArthurs Hoofdkwartier. Het communiqué zeide, dat de vijand dit resultaat bereikte door een serie van frontaanvallen samen met infiltratie- en omsingelingstactieken. Hieraan werd toegevoegd, dat de gevechten thans op grotere schaal plaats hebben. De omvang van de strijdmacht der tegenstanders werd niet onthuld, doch een bericht uit Nieuw Guinea van den correspondent van de „Sydney Morning Herald" zeide, dat eind Augustus Geallieerde patrouilles „vijandelijke groepen van ongewone sterkte rapporteerden, die op de posities van de Geallieerden afkwamen". Hierdoor werden de Geallieerden gedwongen zich terug te trekken.

De correspondent van de „Sydney Morning Herald" zeide, dat de terugtrekking plaats vond omstreeks eind Augustus. De Japanners bezetten toen enkele kilometers van „ruwe modderige wegen", terwijl de Geallieerden „een nieuwe linie vestigden in het hart van de hoge keten van bergen, die door de wildernis bedekt is en waarvan de toppen eeuwig in wolken gehuld zijn".

Hieraan werd toegevoegd: „De Japanners zijn thans voortgerukt tot ongeveer halfweg over Nieuw Guinea in de richting van Port Moresby, doch verreweg het moeilijkste deel van de reis ligt voor hen". Enige weken tevoren hebben de Japanners klaarblijkelijk hun woud-troepen versterkt en al hun vaardigheid aangewend om de Geallieerde patrouilles onverhoeds te nemen en door te glippen. Op 28 Augustus zeide de correspondent, dat zij van drie punten tegen de Geallieerden oprukten.

„De volgende dag waren verschillende Geallieerde groepen omsingeld hoewel vele in staat waren te ontsnappen en zich wederom bij hun eenheden te voegen. De Japanse verliezen waren veel groter dan de onze". Verder zeide hij, dat de Japanners nooit de kans kregen de situatie te beheersen. De terugtrekking werd voltooid op 31 Augustus. „De Japanse voorraadlinies van Buna uit zijn uitgestrekt en trefbaarder voor een aanval van Amerikaanse gevechtsvliegtuigen, die thans samenwerken met de Australische landstrijdkrachten. Hoe verder de Japanners voortrukken des te groter zullen hun verliezen en voorraadproblemen zijn".

Intussen sporen de Geallieerde strijdkrachten aan het Zuidoostelijk punt van Nieuw Guinea nog steeds de overblijfselen van de Japanse strijdmacht op, welke daar een week geleden in een Geallieerde hinderlaag viel, en vernietigen deze (MacArthurs Hoofdkwartier in Australië, (AP) 8.9).

DUITS COMMUNIQUÉ.

Het communiqué van het Duitse Hoofdcommando, dat werd uitgezonden door de Duitse radio, luidt:

„Tijdens de hevige gevechten om de land- en zeebasis Novorossisk werden tot dusver 6758 gevangenen gemaakt; In deze strijd leed de vijand biezonder hevige verliezen. Behalve grote hoeveelheden oorlogsmaterieel werden 11 tanks, 90 kanonnen, alsmede een gepantserde trein en verschillende schepen buit gemaakt. In de omgeving van Novorossisk zijn nog felle gevechten aan de gang tegen den vijand, die zich op grimmige wijze verdedigt. Duitse gevechtsbommenwerpers ondernamen hun aanvallen van geringe hoogte op de Russische colonnes op de kustweg ten Zuid-Oosten van de stad. Tijdens een nutteloze Russische tegenaanval bij de rivier de Terek vernielden de Duitse eenheden 65 uit de 100 Russische tanks. De Duitse gevechtsvliegers schoten 27 vliegtuigen neer uit een vijandelijke formatie.

Bij Stalingrad veroverden de Duitse troepen ondanks de vastbesloten Russische weerstand weer een aantal hoogten. Machtige formaties van bommenwerpers steunden de militaire operaties. De bruggen over de Wolga, die zich ten Zuiden van de stad bevinden, werden dag en nacht gebombardeerd.

Aan het centrale front hadden slechts plaatselijke ontmoetingen plaats. Aan het omsingelingsfront bij Leningrad sloeg men verschillende vijandelijke aanvallen af gedeelteijk door tegenaanvallen met steun van de luchtmacht. Op 6 en 7 September verloor de Russische luchtmacht bij luchtgevechten, waaraan Italiaanse, Croatische en Hongaarse gevechtsvliegtuigen deelnamen, 125 vliegtuigen. Het afweergeschut haalde 40 naar beneden. Onze vliegers vernietigden 3 op de grond. Van onze vliegtuigen worden er 5 vermist.

In Noord-Afrika plaatsten onze bommenwerpers voltreffers op de vijandelijke tank- en voertuigenconcentraties, zowel als op de vliegvelden ten Zuiden van Alexandrië en in de omgeving van Suez.

Bij hun aanvallen op bezet gebied en verkenningsvluchten werden drie Britse vliegtuigen neergeschoten. In haar strijd tegen Groot Britannië viel de Duitse luchtmacht in de afgelopen nacht installaties aan van militair belang op de Oostelijke kust van Engeland" (Berlijn, (AP) 8.9.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Washington (spoed): De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat het marine-transportschip „Wakefield", vroeger het lijnschip „Manhattan", op 3 September beschadigd werd door een brand op zee. Meer dan 1600 passagiers en de leden van de bemanning werden echter verwijderd zonder verlies van levens. De Marine zeide, dat de verschroeide romp van het 24.000 ton grote schip gered is en is gesleept naar een haven aan de Atlantische kust. Hieraan werd toegevoegd, dat volgens de eerste berichten alle passagiers en de gehele bemanning veilig zijn. Verschillenden zouden echter gewond zijn. De oorzaak van de brand is niet vastgesteld. De Marine zeide, dat het vuur op een der dekken uitbrak en zich verspreidde. Spoedig werd het nodig om de passagiers te verwijderen, waaronder zich vele burgers bevonden. De redding werd op sensationele wijze gebracht door oorlogsschepen, die het convooi beschermden, waarin de „Wakefield" voer. Een kruiser manoeuvreerde zodanig, dat zijn boeg tegen de achtersteven van het transportschip aan kwam. Een torpedojager ging langszij liggen. Vervolgens werden de passagiers snel overgebracht. De bemanning bleef aan boord van het transportschip om de brand te bestrijden, doch volgens de Marine werd het ook voor haar nodig over te gaan op de kruiser. Toen de brand enigszins was afgenomen ging een speciale brandweerploeg terug aan boord van het transportschip en bracht de vlammen onder bedwang.

— Caïro: Het Algemeen Hoofdkwartier deelt mede, dat in de nacht van 7 op 8 September de Geallieerde patrouilles aan het gehele front actief waren. In de Noordelijke en Centrale sector werd artillerievuur gewisseld. Gisteren was er niets te vermelden van de landstrijdkachten. Lange afstandsgevechtsvliegtuigen vielen het verkeer op de weg tussen Salum en Matruh met succes aan en vernielden vrachtwagens, olie-tankwagens en stafauto's. Ook werd een groot Italiaans vliegtuig vernietigd in de lucht. Een nietgeïdentificeerde tweedekker werd op de grond vernield. In aanvallen op een vijandelijk convooi in het Centrale deel van de Middellandse Zee dat in Zuidelijke richting voer in de nacht van 7 op 8 September, werden voltreffers geplaatst op een torpedojager en 2 koopvaardijschepen. Een van de schepen helde sterk over naar bakboord, terwijl een zwarte rook uit de achtersteven opsteeg.

Vliegtuigen in Wereldoorlog II

Aanval is de beste Verdediging.

De noodzaak van het bombarderen der vliegtuigbases

Heen en terug van New York naar Dusseldorf met 18 ton bommen.

Steeds meer bewijzen worden geleverd, dat het luchtwapen een belangrijke, zo niet beslissende factor vormt in de moderne oorlogsvoering. Acties op grote schaal, zowel van legers, als van vloten, beloven slechts dàn succes, wanneer het luchtwapen ter plaatse van en gedurende de operaties een dominerende positie ten opzichte van den tegenstander inneemt, schrijft „Geeft Acht".

Vliegtuigen, welke hun bases op het land hebben, kunnen over het algemeen groter, sneller en beter bewapend zijn en een groter bommenlast vervoeren dan die, welke meegenomen kunnen worden aan boord van vliegkampschepen (o.m. tengevolge van de kleinere startbaan op die schepen). Het gevaar voor de vloot om uit de lucht bestookt te worden, is vooral dàn ook zeer dreigend, zodra de schepen onder het bereik komen van op het land gebaseerde vliegtuigen.

De vraag rijst wellicht of de waarde van het luchtwapen ook in de toekomst even belangrijk zal blijken als op het ogenblik.

Bekeken uit een oogpunt van techniek kan deze vraag bevestigend worden beantwoord. De vooruitgang der techniek doet zich nl. veel sneller gelden bij de bouw van vliegtuigen dan bij leger en vloot. Vliegtuigen worden in kortere tijd gebouwd dan bv. slagschepen of kruisers. Ook de levensduur van het materieel van grondlegers en vloten wordt in de regel op een lange termijn gesteld. Daardoor neemt de modernisering van legers en vloten langere tijd in beslag dan die van het luchtwapen. Van maand tot maand nemen vliegbereik en aanvalskracht van het vliegtuig toe.

In één ruk om de aarde.

De vliegafstand van zware bommenwerpers is in de laatste vijf jaar van 1600 tot 12000 km. opgevoerd, een toeneming van 650 procent! De reusachtige Douglas B. 19 vliegt van New York naar Düsseldorf in het Rijnland en terug met een bommenlast van liefst 18 ton.

Procentsgewijze zal de toeneming in de komende vijf jaar wel niet zó groot meer zijn. Maar hoe groot zal die vermeerdering dan wèl zijn? Wellicht een vergroting van het vliegbereik tot 40.000 km., waardoor men dan in één ruk om de aarde vliegt! Dit zou een toeneming van slechts 233 procent op de huidige maximum afstand betekenen. Zo fantastisch als het wel lijkt, is het dus niet.

Duitsland heet thans reeds een luchtreus in productie te hebben, die 16.000 km. moet kunnen afleggen, terwijl het wanhopige pogingen doet zijn fabrieken zó te verbouwen, dat machines met groter vliegbereik en meer draagvermogen kunnen worden geproduceerd.

Plaatselijke overmacht van het luchtwapen.

De betekenis van het luchtwapen is dan ook geweldig gegroeid. Indien de heerschappij in de lucht in een zeker gebied in handen is van de tegenpartij, zijn land- of zee-operaties op enigszins grote schaal daar zeer risquant. Dit axioma van het luchtwapen is in deze oorlog wel bewezen. De Britten waren in staat om hun troepen uit Duinkerken terug te trekken, in te schepen en naar Engeland over te brengen, omdat zij plaatselijk het luchtoverwicht hadden. Deze overmacht was hier vooral gebaseerd op de betere qualiteit van de Britse vliegtuigen; de Spitfires en Hurricanes waren sneller dan de Duitse jagers.

Dezelfde plaatselijke overmacht is oorzaak, dat Hitler nog steeds geen inval in Engeland heeft kunnen ondernemen.

Aan de andere kant zijn er voorbeelden, dat, indien men niet over het meesterschap ter zee, maar wèl over een overwicht in de lucht beschikt, men tòch een inval kan doen slagen.

De invasie van Noorwegen.

Deze les werd gedemonstreerd bij de nazie-inval in Noorwegen. De Duitsers hebben toen, als het ware onder de rook van de machtige Britse vloot, de manschappen en hun uitrusting over het smalle Skagerrak van Denemarken naar Noorwegen vervoerd. Niet verzekerd van voldoende steun van de eigen luchtmacht door te grote afstand van haar bases, kon de Britse vloot de inzet van krachtige eenheden, binnen het onmiddellijk bereik van de Duitse luchtmacht niet risqueren. Het Britse optreden te land in Midden Noorwegen was eveneens tot mislukking gedoemd door het vrijwel ontbreken van steun uit de lucht.

Transporten van troepen.

Als tweede voorbeeld willen wij hier vermelden de overbrenging door de Duitsers van een gemechaniseerde macht van Sicilië naar Noord-Afrika. Tienduizenden manschappen, voorzien van de nodige transportmiddelen, vechtwagens, pantserwagens en ander zwaar oorlogstuig werden over een stuk water gebracht, dat vijf maal zo breed is als het Skagerrak, voor een groot deel gebruik makende van de duisternis een wellicht van de territoriale wateren van Tunis terwijl de Britse vloot elders in de Middellandse Zee gebonden was. Dat deze situatie ook nu bestaat, blijkt wel uit het feit, dat de aanvoerlijnen nog steeds functioneren. Er zijn dus aanwijzingen, dat de as erin geslaagd is om een soort brug te slaan over dit deel van de Middellandse Zee. Zóveel vliegtuigen waren hier dus blijkbaar bijeengebracht, dat schepen van de as heen en weer konden varen onder bescherming van deze vliegtuigen. De Britse vloot kon hier niet met succes opereren aangezien zij binnen het bereik viel van de vele vliegtuigen, die hun bases op Sicilië en in Zuid Italië hadden en die der As ter plaatse van het overwicht in de lucht verzekerden.

De strijd van vliegtuigen tegen schepen.

Dat het gevaar van het luchtwapen in dit geval nog weleens onderschat wordt moge blijken uit de tocht van een Brits convooi langs Sicilië, dus onder het onmiddellijk bereik van de vijandelijke luchtstrijdkrachten. De schepen werden dan ook prompt aangevallen door formaties Duitse duikbommenwerpers. Van de schepen werd een hevig afweervuur geopend op de vijandelijke duikbommenwerpers, terwijl van Malta opstijgende jagers de aanvallers aanvielen. Dank zij de inzet van deze jagers werden twaalf duikbommenwerpers afgeschoten.

Het afweervuur van de schepen had onvoldoende succes. De kruiser „Southampton" ging in deze strijd verloren, terwijl het vliegkampschip „Illustrious" en de torpedojager „Galant" ernstig beschadigd werden.

Het onderschatten van het gevaar uit de lucht blijkt mede uit het feit, dat het vliegkampschip bij deze gelegenheid werd gebruikt als transportschip van bommenwerpers, waardoor slechts enkele jagers beschikbaar waren om op te stijgen. De oorzaak van de verliezen van Britse zijde moet dan ook gedeeltelijk geweten worden aan de overmoed om bij voorbaat af te zien van de absoluut noodzakelijke hulp, welke de jachtvliegtuigen van het vliegkampschip hadden moeten bieden!

Na de schitterende Britse overwinning op de Italiaanse vloot in de slag bij Kaap Matapan spraken vele fanfare-berichten en beschouwingen over de Middellandse Zee als ware die thans een „Britse" zee geworden. Deze opvatting klinkt echter als een onzakelijke en voorbarige juichtoon, zolang dezelfde zee nog door den vijand wordt gebruikt om gepantserde troepen naar Afrika over te brengen. En tegen dergelijk, onverantwoord en misleidend optimisme zal steeds weer gewaarschuwd worden; zelfbeheersing en zelfvertrouwen stellen evenzeer grenzen aan het optimisme als aan het pessimisme!

De strijd om Creta.

In de actie tegen Creta waren het eveneens de luchtstrijdkrachten, welke de grootste rol speelden. De Duitsers slaagden erin om troepen en licht materieel naar het eiland Creta over te brengen met vliegtuigen, hetgeen door de Britse schepen uiteraard niet verhinderd kon worden en waartegen de verdediging te land blijkbaar niet opgewassen was. Ook over zee werden versterkingen aangevoerd, gedurende de nacht, maar dank zij het moedig optreden van Britse vlooteenheden kwam er van deze pogingen niet veel terecht en werden zware verliezen toegebracht aan de Duitse zeetransporten.

De Britse vloot heeft daarbij echter zwaar geleden, als gevolg van de luchtactie van den tegenstander en gebrek aan steun van eigen vliegtuigen. Bovendien werd door de vijandelijke luchtactie de zo hard nodige aanvoer van Britse versterkingen naar het eiland aanzienlijk bemoeilijkt.

Tenslotte waren de Britten, tengevolge van het feit, dat zij ter plaatse niet voldoende luchtstrijdkrachten in de waagschaal konden werpen om de stroom door de lucht tegen te houden, na een zware strijd van twaalf dagen gedwongen hun troepen terug te trekken.

De vraag is wel eens gesteld, waarom de Britten op Creta zo weinig vliegtuigen ter beschikking hadden. Hiervoor is vermoedelijk meer dan één reden geweest. In de eerste plaats moesten zij rekening houden met de dreiging uit Libye, waartegen zij voldoende vliegtuigen gereed wensten te houden. Verder schijnen de vliegvelden op Creta weinig gelegenheid te hebben geboden om vliegtuigen gedekt op te stellen, hetgeen wel een eerste vereiste is, wanneer men reeds van te voren weet, dat de tegenpartij in de lucht veel sterker is. Want afgezien van de reservering van vliegtuigen voor Libye, beschikten de Duitsers reeds over meer vliegtuigen dan de Britten. De verhouding der luchtstrijdkrachten boven Creta zou dus in ieder geval ten voordele van den vijand uitvallen.

Bases vernietigen is slechts afdoende.

De les, welke wij uit de slag om Creta kunnen trekken, kan als volgt onder woorden worden gebracht:

„De aanval op een eiland van betrekkelijk dichtbij gelegen bases uit zal waarschijnlijk gelukken, indien de aanvaller daarbij de overmacht in de lucht heeft en gedurende de gehele operatie kan behouden ongeacht de verhouding tussen de resp:ctieve zeestrijdkrachten en de kracht van de eigenlijke kustverdediging".

Voor het definitief verijdelen van een dergelijke aanval zou het zelfs niet voldoende zijn geweest, indien de Britten een overmacht aan jagers boven het betwiste gebiedsdeel zouden hebben gehad. De beste methode om een dergelijke invasie door de lucht te keren, is het vernielen van de bases, waaruit de vijand opereert, in het geval-Creta dus het bombarderen van de door de Duitsers in Hellas gebruikte vliegvelden.

Zou de vijand bovendien nog in staat zijn om een overmacht aan zeestrijdkrachten in te zetten, dan blijft werkelijk als enig middel over het op offensieve wijze inzetten van sterke luchtstrijdkrachten, welke in dat geval dus zowel de vijandelijke bases moeten aanvallen als in samenwerking met eigen vlooteenheden moeten ageren tegen 's vijands zeestrijdkrachten

Samenwerking vloot en luchtmacht.

Uit het optreden van het luchtwapen gedurende deze oorlog en in aanmerking nemende de vooruitzichten van dat wapen, kan de conclusie worden getrokken, dat het gebied, dat door de zeemacht zelfstandig wordt beheerst, ingekrompen zal worden naarmate de werkingssfeer der vliegtuigen zich uitbreidt. Vroeger was b.v. het Noordelijk deel van de Atlantische Oceaan veilig voor aanvallen uit de lucht. Thans bestrijken de grote bommenwerpers deze Oceaan 800 km. ten Westen van Ierland, waar zij oorlogs- en handelsschepen aanvallen. Evenals de landlegers reeds thans, zullen de vloten binnenkort haar operaties, ook die in volle zee, slechts kunnen uitvoeren onder dekking van een luchtmacht, en dien verstande, dat die luchtmacht zo mogelijk van landbases uit moet opereren, wil zij een behoorlijke kans hebben tegen eveneens op het land gebaseerde vijandelijke luchtstrijdkrachten.

Het belang der bases.

Wat leert ons nu het begrip: beheersing der lucht?

Het luchtwapen behoeft zich bij onafhankelijke acties weinig aan te trekken van leger en vloot. De heerschappij over het luchtruim immers stelt in staat steeds opnieuw en overal rake klappen uit te delen op voor den vijand vitale punten in het achterland: vliegtuigfabrieken, munitiewerkplaatsen, spoorwegverbindingen, oliedepôts enz. Een vijand, die uit de lucht zó bestookt wordt, dat hij de kracht om terug te slaan verliest, behoeft te land stellig geen ernstige bestrijding meer.

Een sterk luchtwapen is daarom uit een strategisch oogpunt noodzakelijk zowel voor de verdediging als voor de aanval. De aloude stelregel, dat de aanval de beste verdediging is, geldt voorts in sterke mate voor het optreden van het luchtwapen. Afwachten geeft, zoals deze oorlog wel heeft bewezen, niet het beste resultaat. Zo enigszins mogelijk moet van het begin af, alles gericht zijn op het offensief. Daarom moeten ook de vliegbases in beginsel niet alleen in het centrum zijn gelegen, maar ver naar voren worden geschoven, ten einde het aanvallend optreden zo effectief mogelijk te doen zijn. Wel moet hierbij in het oog worden gehouden, dat ver vooruitgeschoven bases ook kwetsbaarder zijn gelegen bij een vijandelijke actie, dat deze bases daarom in principe zo eenvoudig mogelijk moeten zijn ingericht en dat daar geen al te grote voorraden munitie en benzine stoffen mogen worden opgeslagen.

De „springplank"-bases.

Wij kunnen ons zelfs voorstellen, dat op biezonder kwetsbaar gelegen plaatsen slechts een vliegveld wordt aangelegd zonder verdere accommodatie en alleen voorzien van een hoeveelheid bedrijfsstoffen. Dit vliegveld kan dan als „springplank" dienen voor luchtstrijdkrachten, welke haar eigenlijke basis verder in het binnenland hebben. Door op het vooruitgeschoven vliegveld benzine bij te vullen, kunnen zij dus een op een grotere afstand gelegen doel bombarderen dan wanneer zij dit rechtstreeks van haar eigen basis uit moeten doen.

Hoe minder accommodatie en voorraden op zo'n vooruitgeschoven vliegveld aanwezig zijn, hoe geringer de verliezen zijn bij een vijandelijk bombardement, doch vooral: hoe minder den vijand eventueel in handen valt bij zijn verovering van dit vliegterrein. In verband met dit laatste dient nog opgemerkt te worden, dat de vijand in dat geval de beschikking krijgt over een vliegveld, méér, zij het ook dat dit in de regel in meer of mindere mate zal zijn vernield. Dit nu is het grootste nadeel van een zo kwetsbaar gelegen vliegveld. Indien echter voor de uitvoering van eigen plannen een zodanig gelegen veld niet of moeilijk gemist kan worden, dient het nadeel van de kwetsbare ligging te worden aanvaard en zo mogelijk door een betere verdediging te worden ondervangen. De offensieve gedachte houdt in, dat de uitvoering van eigen plannen in principe gaat vóór het verijdelen van 's vijands plannen.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

In uw blad van 27 Augustus jl. worden wenken voor athletiekbeoefenaars gegeven en tevens werd daarin de taak der verschillende juryleden bij athletiek, o.a. die van den starter of seingever, besproken. De onbekende schrijver zegt daarover, dat de starter (seingever) na het commando „Klaar" na 2 seconden het startschot geeft. Dit is echter onjuist. Zo gebeurde het vele jaren geleden. Deze bepaling werd gewijzigd, omdat geroutineerde lopers met den starter meetelden en a.h.w. bij intuïtie voelden wanneer het schot zou vallen. Zij vielen dan — om een athletiekterm te gebruiken — „in het schot". Het spreekt vanzelf dat zij daardoor een zéér minieme voorsprong op hun tegenstanders hadden gekregen, die op het schot hadden gewacht, maar toch tè gering om vast te stellen, dat zij te vroeg waren gestart.

Teneinde verwarring onder — en moeilijkheden tussen lopers en starters te voorkomen zij hier aangegeven hoe het tegenwoordig is en hoe er ook op Curaçao wordt gestart.

Na het commando „Op uw plaatsen" knielen de lopers (sprinters) in hun startkuiltjes. Ziet de starter, dat alle lopers onbeweeglijk stilzitten en niet meer in hun startkuitjes „zoekende zijn" (tot zolang moet de starter wachten) dan geeft hij het commando „Klaar" waarna de lopers zich tot in starthouding oprichten. Ziet de starter, dat de opgerichte lopers zich in deze houding ook niet meer bewegen, dan geeft hij het startschot. **Dit kan na 1 maar ook na 3 of 4 seconden volgen. Dat hangt geheel van de lopers of een hunner af.**

Uit het vorenstaande volgt, dat vooral sprinters zich goed op het schot dienen te concentreren, opdat zij nimmer door het snel volgen van het schot na het bevel „Klaar" worden verrast.

U, Mijnheer de Redacteur, beleefd dankend voor de verleende plaatsruimte.

A. J. Boek,
Starter C.A.B.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Wo., 9 Sept.:

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Meinster, L. de Colignylaan 20, tel. 304.

Scheepvaart Afdeling: Hr. De Troye, tel. 724, Emmastad 133A.

Dok Afdeling: Hr. De Klerk, tel. 431

Curaçaose Athletiek Bond: Wandelen: Het Bestuur maakt bekend, dat inschrijvingen voor de 15 km. wandelmars op 12 September kan geschieden tot en met Donderdag 10 September as. Voor de 25 km. mars is er gelegenheid tot inschrijving tot en met Vrijdag 11 September as.

Bij de inschrijving moet vooral duidelijk worden opgegeven hoeveel maal men aan vorige Serie wandelmarsen heeft deelgenomen. De 17 km. mars van 2 Mei 1940 en de tweedaagse van December 1941 tellen niet mede.

Deelnemers, die reeds met Pinksteren 5 maal hebben deelgenomen aan onze Serie wandelmarsen, kunnen vóór de aanvang van de 6e Serie wandelmars hun wandelkruis in ontvangst nemen. Zij moeten echter hun speldjes en diploma's van vorige marsen tonen.

Deelnemers, die op 12 of 13 September voor de 5e maal deelnemen, moeten hun bij vorige marsen ontvangen speldjes en diploma's inleveren, welke na afloop wederom zullen worden teruggegeven.

Sportclub „Asiento": Tennis: De finale van de dames enkel wedstrijden om het clubkampioenschap zal Donderdag, 10 September as., plaats vinden tussen de dames Scheffer en Elvers. Baan I; aanvang 16.30 uur.

De finale heren enkel zal verspeeld worden op Zondag 13 September as. om 16.15 uur op baan I. Finalisten zijn de heren: C. Schnepper en A. de Wolf. Umpire: Heer Koster.

Tennis Julianadorp: Bij de gehouden tenniskampioenschappen van Julianadorp heeft de Heer Vermeulen het kampioenschap heren en kel behaald. De totale uitslag is als volgt:

Vermeulen: Gespeeld 7; gewonnen 7; verloren 0; Oostlander gespeeld 7; gewonnen 6; verloren 1; Van Wezel gespeeld 7; gewonnen 5; verloren 2; Boon: gespeeld 7; gewonnen 4; verloren 3; Ebels: gespeeld 7; gewonnen 3; verloren 4; Faay: gespeeld 7; gewonnen 2; verloren 5; Blitterswijk: gespeeld 7; gewonnen 1; verloren 6; Bos: gespeeld 7; gewonnen 0; verloren 7.

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN.
Van Zondag 6 September 1942.

Transvaal 1 — Arsenal 1	3—0 (gestaakt na 38 min.
Jong Holland 2 — Atlanta 2	8—0.
Scherpenheuvel Jr. — J. Holland Jr.	4—0.

WEDSTRIJD PROGRAMMA MUNDO NOBO

Zondag 13 Sept. 1942: A-Klasse	Jong Holland 1 — Volharding 1 (Elfrink)
Zondag 20 Sept. 1942: A-Klasse	Atlanta 1 — Jong Curaçao 1 (Pengel)
Zondag 20 Sept. 1942: Junior Klasse	Independiente Jr. — Jong Curaç.. (Taytelbaum)
Zondag 27 Sept. 1942: A-Klasse	Jong Holland 1 — Arsenal 1 (Viejou)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag 13 Sept. 1942: A-Klasse	Scherpenheuvel 1 — Independie.. (Viejou)
Zondag 20 Sept. 1942: Res.A-Klasse	Scherpenheuvel 2 — Jong Holla.. (Rog)
Zondag 27 Sept. 1942: A-Klasse	Scherpenheuvel 1 — Volharding.. (Jesurun)

De Juniores wedstrijden beginnen om 10 uur

De HH. Scheidsrechters worden verzocht bij verhindering dit tijdig melden aan den competitie-leider, Frederikstraat 16, telefoon 1640.

De A-Klasse wedstrijden beginnen om 16.15 uur precies, de met * aangegeven wedstrijden beginnen om 14.30 uur.

De vereniging „Independiente" is een boete van ƒ 5,00 opgelegd en .. winstpunten in mindering gebracht op de ranglijst van de competitie Re.. klasse, ingevolge Art. 4 sub 6 a, b, c, R.C.W.

(Wedstrijd Independiente 2 — Scherpenheuvel 2 op 23 Augustus 194..

Het BESTU..

FRANK DE LANNOY
EN
ALTAGRACIA WILLEMS

geven hiermede kennis van hun voorgen.. huwelijk, dat voltrokken zal worden, den 1.. September 1942, om 4 uur in de kerk va.. H. Familie.

Geen Receptie.
Toekomstig adres: Cerrito 22.